

BRUSSELSE RAAD VOOR PERSONEN
MET EEN HANDICAP

Activiteiten- verslag 2023

Inhoudsopgave

I.	Inleiding03
II.	Enkele woorden van de Voorzitster van de Raad05
III.	Het wettelijk kader van de Raad06
IV.	De taken van de Raad07
V.	Handistreaming: uitleg.08
VI.	De samenstelling van de Raad09
VII.	2023 in een notendop11
VIII.	De activiteiten van de Raad in 2023.12
	8.1 De adviezen van de Raad in 2023	12
	8.2 Voorbereiding van het advies einde legislatuur van de Raad	17
	8.3 De politieke interpellaties van de Raad in 2023	18
	8.4 Het Colloquium van de Raad in 2023	19
IX.	Begroting en bestuur.23
X.	Conclusie.25

Inleiding

Het activiteitenverslag 2023 van de Raad voor Personen met een Handicap (RPH en hierna de “Raad”) benadrukt zijn engagement om adviezen uit te brengen ten voordele van inclusie, innovatie en de versterking van het Brussels gewestelijk gehandicaptenbeleid.

Dankzij de taken die hem worden toevertrouwd, tracht de Raad ervoor te zorgen dat via zijn aanbevelingen, acties en adviezen handistreaming effectief geïntegreerd wordt in alle bevoegdheden van het Gewest, zodat de principes van inclusie voor personen met een handicap op een concrete en coherentie manier geïmplementeerd worden.

Inclusie bevorderen: een fundamenteel engagement

Inclusie blijft een fundamenteel recht voor elk individu. Geïnspireerd door de grondbeginselen van het VN-verdrag Handicap¹ en het World Report on Disability van de WHO uit 2011², streeft de Raad naar non-discriminatie, participatie en toegankelijkheid voor iedereen, door middel van zijn adviezen, politieke interpellaties en taken.

1. [Het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap](#) (De website heeft geen Nederlandse versie, dus hier is de Engelse versie) is gebaseerd op een aantal fundamentele principes, waaronder de volgende:

- ▷ *Respect voor de menselijke waardigheid: Erkennen dat alle personen met een handicap het inherente recht hebben op waardigheid en individuele autonomie, evenals het recht om hun eigen beslissingen te nemen.*
- ▷ *Non-discriminatie: Garanderen van gelijke behandeling en non-discriminatie op grond van handicap op alle gebieden van het leven.*
- ▷ *Participatie en inclusie: De volledige participatie en inclusie van personen met een handicap in de samenleving waarborgen door ervoor te zorgen dat zij toegang hebben tot alle aspecten van het openbare en maatschappelijke leven.*
- ▷ *Respect voor individuele autonomie: Erkennen dat personen met een handicap het recht hebben om hun eigen beslissingen te nemen en hun autonomie uit te oefenen, inclusief het recht om te kiezen waar en hoe ze willen leven.*

De uitdrukking “Niets voor ons zonder ons” vat het principe samen dat beleid, programma’s en beslissingen die betrekking hebben op personen met een handicap niet ontwikkeld mogen worden zonder hun volledige participatie en betrokkenheid. Dat betekent dat personen met een handicap geraadpleegd moeten worden en actieve partners moeten zijn in alle besluitvormingsprocessen die hen aangaan.

2. [Het World Report on Disability van de WHO uit 2011](#) (de website heeft geen Nederlandse versie, dus hier is de Engelse versie) benadrukt de volgende principes:

- ▷ *Mensenrechten en gelijke kansen: Personen met een handicap erkennen als individuen met dezelfde rechten als ieder ander, met de nadruk op gelijke kansen en non-discriminatie.*
- ▷ *Inclusie en sociale participatie: Het bevorderen van de inclusie van personen met een handicap in alle aspecten van de samenleving, waaronder onderwijs, werk, vrije tijd en het openbare leven.*
- ▷ *Universele toegankelijkheid: Ervoor zorgen dat de fysieke, sociale en informatieomgeving toegankelijk is voor iedereen, ongeacht handicap, om volledige deelname aan het dagelijks leven aan te moedigen.*
- ▷ *Empowerment en autonomie: Personen met een handicap zelfstandiger maken door ze de middelen te geven om onafhankelijke beslissingen te nemen en controle te hebben over hun eigen leven.*
- ▷ *Samenwerking en partnerschap: Samenwerking aanmoedigen tussen overheden, maatschappelijke organisaties, internationale organisaties en personen met een handicap zelf om inclusie en de volledige verwezenlijking van de rechten van personen met een handicap te bevorderen.*

Handistreaming: een innovatieve benadering van integratie

Sinds zijn oprichting op 12 januari 2018³, is de Raad actief betrokken bij het uitbrengen van adviezen en aanbevelingen gericht op het integreren van de handicapdimensie in alle domeinen van het gewestelijk beleid door middel van het innovatieve concept van handistreaming. Deze transversale benadering van handistreaming, in overeenstemming met de principes van de Grondwet, de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en de Verenigde Naties, wil ervoor zorgen dat er systematisch rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften en wensen van personen met een handicap bij alle beleidsbeslissingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Creativiteit en innovatie voor oplossingen op maat

De Raad erkent dat elk individu uniek is en unieke behoeften heeft op het gebied van ondersteuning, begeleiding en toegankelijkheid. Door creativiteit te cultiveren en innovatie aan te moedigen, ondersteunt de Raad via zijn taken de ontwikkeling van aangepaste en inclusieve oplossingen, die de diversiteit van handicaps in al hun vormen omarmen.

Naar een krachtiger beleid inzake handistreaming in Brussel

Ondanks de geboekte vooruitgang moet er echter nog veel strijd worden geleverd om meer gelijkheid te bereiken, discriminatie en vooroordelen te bestrijden, diversiteit te vergroten en te werken aan meer inclusie. De Raad mobiliseert zijn middelen om aanbevelingen en voorstellen te doen via zijn adviezen om dit te bereiken, en hoopt het beleid inzake handistreaming in Brussel vooruit te helpen.

Met dit verslag wil de Raad de lezer een bevoorrechte inkijk geven op zijn acties en verwezenlijkingen, maar ook op de aanhoudende uitdagingen in ons Gewest, en stof tot nadenken aanreiken over de problematiek van handicap en inclusie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Zoals de slogan van onze Raad al aangeeft:

“Handistreaming partout et surtout, overal en vooral!”

3. *Besluit tot oprichting van de raad voor personen met een handicap van 23 november 2017, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 12 januari 2018.*

Enkele woorden van de Voorzitster van de Raad

Beste lezers,

Het is met een gevoel van verantwoordelijkheid en toewijding dat ik mijn pen ter hand neem als de onlangs herkozen Voorzitster van de Raad voor Personen met een Handicap (RPH). Sinds zijn eerste oprichtingsvergadering op 9 mei 2018 is de Raad een belangrijke speler geweest in het promoten van handistreaming in alle Brusselse gewestelijke beleidslijnen, inclusie en het verdedigen van de rechten van personen met een handicap. Onder mijn Voorzitterschap beloof ik onze actie met vastberadenheid en overtuiging voort te zetten.

De Raad voor Personen met een Handicap werd opgericht krachtens het besluit van 23 november 2017, waaruit blijkt dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil zorgen voor een adequate vertegenwoordiging en actieve deelname van personen met een handicap in besluitvormingsprocessen. Sinds de Raad is ondergebracht bij Brupartners (vanaf januari 2023), beschikt hij over een professioneel secretariaat.

Als Voorzitster geloof ik sterk in de waarde van handistreaming. Voor mij gaat dit verder dan louter administratieve overwegingen; het is een kwestie van sociale rechtvaardigheid en respect voor de menselijke waardigheid. Ik zet me in om ervoor te zorgen dat de Raad werkt volgens het beginsel dat is vastgelegd in het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (VRPH), dat op 2 juli 2009 is geratificeerd, "Nothing about us without us", door ervoor te zorgen dat personen met een handicap rechtstreeks worden betrokken bij de besluitvormingsprocessen die hen aangaan.

In 2023 bracht de Raad tal van adviezen en aanbevelingen uit, die de bewustmakingsacties van equal.brussels over handicaps en handistreaming versterken. Bewustmaking is essentieel, want mensen die zich niet bewust zijn van de mechanismen die discriminatie aanmoedigen, houden deze mechanismen onbewust in stand of versterken ze zelfs. Dankzij onze gezamenlijke inspanningen zijn we erin geslaagd om beleidsmakers, economische spelers en het maatschappelijk middenveld bewust te maken van de specifieke behoeften van personen met een handicap. We hebben ook gewerkt aan het versterken van de mechanismen voor het monitoren en evalueren van het beleid op het gebied van toegankelijkheid en inclusie, om ervoor te zorgen dat de genomen maatregelen effectief worden geïmplementeerd.

Ik ben de leden van de Raad dankbaar voor hun inzet en toewijding en voor het vertrouwen dat ze in mij hebben gesteld om dit mandaat uit te oefenen. Samen hebben we nog veel te doen om te zorgen voor een inclusievere en rechtvaardigere samenleving voor iedereen, waar personen met een handicap volledig kunnen deelnemen aan en bijdragen tot de ontwikkeling van de gemeenschap.

Tot slot ben ik vastbesloten om deze strijd met kracht en passie voort te zetten, en ik ben ervan overtuigd dat de Raad voor Personen met een Handicap een belangrijke speler zal blijven in het bevorderen van inclusie en het verdedigen van de rechten van personen met een handicap in Brussel.

Ik wens jullie veel leesplezier,

Stéphanie HERMAN
Voorzitster van de RPH

Het wettelijk kader van de Raad

Het wettelijk kader dat de integratie van de handicapdimensie in de gewestelijke beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ondersteunt, is gebaseerd op de volgende wet- en regelgevende teksten:

- ▶ De ordonnantie van 8 december 2016 betreffende de integratie van de handicapdimensie in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- ▶ Besluit van 23 november 2017 tot oprichting van de Raad voor personen met een handicap

De taken van de Raad

De Raad heeft de volgende taken:

- ▶ **Adviezen en aanbevelingen uitbrengen:** de Raad brengt op eigen initiatief of op verzoek van de regering adviezen of aanbevelingen uit over elk ontwerp van ordonnantie of besluit dat een impact kan hebben op de integratie van de handicapdimensie in het gewestelijk beleid.
- ▶ **Handistreaming bevorderen:** de Raad zet zich actief in om handstreaming te promoten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waarbij alle vormen van directe en indirecte discriminatie van personen met een handicap worden weggewerkt.
- ▶ **De strategische doelstellingen van de regering evalueren:** de Raad brengt aan het begin, in het midden en op het einde van de legislatuur adviezen uit over de strategische doelstellingen van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en evalueert hun resultaten en hun geschiktheid voor de behoeften van personen met een handicap.
- ▶ **Het vraagstuk van handistreaming opvolgen:** de Raad volgt het vraagstuk van handistreaming op de verschillende beleidsniveaus van nabij op, voor zover dit een impact heeft op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, om een coherente en efficiënte integratie te garanderen.
- ▶ **Een genderperspectief integreren:** vanuit een genderperspectief probeert de Raad de impact van initiatieven op vrouwen en mannen met een handicap te formuleren en te beoordelen wanneer ze worden uitgevoerd.
- ▶ **Overleg en samenwerking bevorderen:** de Raad bevordert het overleg en de samenwerking tussen alle betrokken actoren, zowel op institutioneel als op gemeenschapsniveau, om de inclusie en ondersteuning van personen met een handicap in het Gewest te versterken.

Handistreaming: uitleg

Het concept van handistreaming is een belangrijke mijlpaal in het streven om personen met een handicap in Brussel op te nemen en te ondersteunen. Het wordt uitgevoerd sinds december 2016 en wordt gedefinieerd als een systematische aanpak gericht op het integreren van de handicapdimensie in alle gewestelijke beleidslijnen, waarbij alle ministers en staatssecretarissen van het Gewest betrokken zijn.

Dit beleid is in overeenstemming met het "Handiplan"⁴ dat in juli 2015 door de Gewestregering werd aangenomen en het handistreamingcharter⁵ dat op 3 december 2015 werd aangenomen ter gelegenheid van de Internationale dag voor Personen met een Handicap. Geïnspireerd door het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap, wil dit beleid de hindernissen wegnemen die verbonden zijn aan de omgeving van personen met een handicap en die hen verhinderen hun fundamentele rechten uit te oefenen.

Om deze visie te verwezenlijken, heeft het Collectif Accessibilité Wallonie-Bruxelles (CAWaB) acht proefprojecten opgezet in 2018-2019, voor elk regeringslid één. Deze initiatieven, in detail beschreven in de brochure "Hoe werk ik een handistreamingbeleid uit in mijn kabinet en mijn administratie?" van april 2019, illustreren de concrete inzet voor inclusie.

Op 1 december 2022 keurde de Brusselse Regering het Plan voor de integratie van handistreaming in het overheidsbeleid 2022-2025 goed⁶. Dit plan omvat 44 concrete acties gericht op het verbeteren van de inclusie van personen met een handicap in Brussel, op gebieden als huisvesting, mobiliteit, werkgelegenheid en burgerparticipatie. Naast deze projecten houdt handistreaming in dat elke minister of staatssecretaris bijzondere aandacht moet besteden aan de rechten van personen met een handicap binnen hun bevoegdheid. Dit betekent dat er voldoende middelen, waaronder financiële middelen, moeten worden gemobiliseerd om effectieve inclusie in alle aspecten van het sociale, culturele en professionele leven te garanderen.

Handistreaming moet voortaan over de hele lijn geïntegreerd worden in alle gewestelijke bevoegdheden, waarbij de federale, gewestelijke en gemeenschapsactoren nauw moeten samenwerken om een coherente en inclusieve aanpak te garanderen.

4. *Het Handiplan is een actieplan dat is opgesteld in samenwerking met personen met een handicap, representatieve organisaties en lokale overheden. Het is gericht op het bevorderen van toegankelijkheid en inclusie in alle aspecten van het stadsleven, door concrete maatregelen te nemen om de toegankelijkheid van openbare infrastructuur, vervoer, sociale diensten, werk, onderwijs, cultuur en nog veel meer te verbeteren.*

5. *Het handistreamingcharter, aangenomen op 3 december 2015, is een belangrijke verbintenis van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om de integratie van het genderperspectief en de handicapdimensie in zijn beleid en acties te bevorderen. Het is ondertekend door verschillende regionale actoren, waaronder de Brusselse regering, overheidsinstellingen, instellingen en verenigingen die actief zijn op het gebied van handicaps. Dit Charter stelt een kader vast om ervoor te zorgen dat in alle gewestelijke beleidsmaatregelen en initiatieven rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van personen met een handicap, teneinde hun volwaardige deelname aan het sociale, economische en culturele leven van het gewest te bevorderen. Het definieert ook concrete doelstellingen en acties die moeten worden geïmplementeerd om een betere inclusie van personen met een handicap in Brussel te garanderen.*

6. *Het Gewest keurt zijn plan voor de integratie van handistreaming in het overheidsbeleid goed - equal.brussels.*

De samenstelling van de Raad

Overeenkomstig artikel 4 van het besluit van 23 november 2017 is de Raad representatief samengesteld en weerspiegelt hij de diversiteit en de specifieke behoeften van de gehandicapte bevolking in het Gewest. De leden van de Raad worden benoemd door de regering.

- ▶ 3 effectieve en 3 plaatsvervangende leden voorgedragen door de adviesraad "Aide aux personnes et Santé" van de Franse Gemeenschapscommissie.
- ▶ 3 effectieve en 3 plaatsvervangende leden voorgedragen door de adviesraad "Gezondheids- en Welzijnszorg" van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.
- ▶ 3 effectieve en 3 plaatsvervangende leden voorgedragen door de adviesraad Welzijn van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
- ▶ 5 effectieve en 5 plaatsvervangende leden met expertise op het vlak van handistreaming.
- ▶ 1 effectief en 1 plaatsvervangend lid van UNIA nemen eveneens deel aan de Raad.

De Voorzitster is sinds mei 2018 Stéphanie HERMAN.

In 2023 onderging de Raad een volledige vernieuwing van zijn leden, wat een belangrijke fase in zijn werking markeerde. Deze vernieuwing heeft het mogelijk gemaakt om nieuwe expertise te integreren, die de diversiteit van belanghebbenden weerspiegelt die betrokken zijn bij het bevorderen van de rechten van personen met een handicap in Brussel. Het doel van deze aanpak is om een evenwichtige vertegenwoordiging te garanderen en op de juiste manier te reageren op de uiteenlopende behoeften van de gemeenschap van personen met een handicap.

Het Secretariaat van de Raad wordt verzorgd door Stéphanie MELKEBEKE.

De leden van de Raad (december 2023):

3 vertegenwoordigers van de Franse Gemeenschapscommissie "Aide aux personnes et Santé"

Effectieve leden	Plaatsvervangende leden
Thomas DABEUX Cinzia AGONI Pascale VAN DER BELEN	Marie DEDOBBELEER Hélène MALAISE Spéro HOUMEY

3 vertegenwoordigers van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie "Gezondheids- en Welzijnzorg"

Effectieve leden	Plaatsvervangende leden
Michel MAGIS Thérèse KEMPENEERS Cléon ANGELO	Dominique VAN NEROM Catherine DOETSCH XX

3 vertegenwoordigers van de adviesraad "Welzijn en Gezondheid" van de VGC

Effectieve leden	Plaatsvervangende leden
Kathleen EVENEPOEL Annemie VANDENHENDE Laure BAKKER	Nadine DE BROUWER Valentine LEBACQ Katrien WALBERS

Vertegenwoordiger van UNIA

Effectief lid	Plaatsvervangend lid
Marie-Ange VANDECANDELAERE	Quinten VERCRUYSSÉ

5 deskundigen op het vlak van handistreaming

Effectieve leden	Plaatsvervangende leden
Nadia HADAD - ENIL	Florian SANDEN - ENIL
Stéphanie HERMAN - AccessAndGo-ABP vzw	Julie MARTIN - AccessAndGo - ABP vzw
Mathieu ANGELO - CAWaB vzw	Nino PEETERS - CAWaB vzw
Laurent DUPONT - Les Tropiques vzw	Hatim HADDAD - Student politieke wetenschappen
Claire HEURCKMANS - Eqla vzw	Mélanie DE SCHEPPER - Esenca vzw

2023 in een notendop

Het jaar 2023 werd meer bepaald gekenmerkt door:

De activiteiten van de raad in 2023

8.1 De adviezen van de Raad in 2023

In 2023 bracht de Raad 7 adviezen uit op verzoek van de Brusselse regering en 2 initiatiefadviezen.

Deze adviezen van de Raad helpen de Regering bij het nemen van beslissingen, door waar nodig aanbevelingen te doen om ontwerpwet- en regelgeving aan te passen aan de realiteit van personen met een handicap. Met zijn adviezen wil de Raad een positieve invloed hebben op het gewestelijk beleid om inclusie en respect voor de rechten van personen met een handicap te bevorderen.

De Raad nodigt u uit om zijn website te raadplegen voor meer informatie over deze adviezen: [Raad voor Personen met een Handicap Brupartners](#)

1. **A-2023-001-RPH (initiatiefadvies):** Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende uitvoering van de ordonnantie van 29 november 2018 betreffende het delen van vrije vloot vervoersmodi die een alternatief zijn voor de auto.

De Raad betreurt dat hij niet werd geraadpleegd over dit ontwerp van besluit tot regeling van de aanwezigheid van micromobiliteitsvoertuigen te Brussel, ondanks de welbekende moeilijkheden die personen met een handicap ondervinden om zich in de openbare ruimte te verplaatsen.

Hij wijst erop dat nieuwe mobiliteitsdiensten, zoals steps, scooters en deelfietsen obstakels vormen in het dagelijkse leven en de veiligheid van personen met een handicap in gevaar brengen. Hij vraagt aan de Regering om de tekst te herzien om de mobiliteit van deze personen te garanderen, door duidelijke doelstellingen en exploitatiecriteria vast te stellen, evenals indicatoren om de impact van deze voertuigen op gehandicapte gebruikers te evalueren.

Wat het parkeren betreft, roept de Raad op tot een effectief verbod van de aanwezigheid van micromobiliteitsvoertuigen op trottoirs en haltes van het openbaar vervoer in het hele gewest. Hij raadt ook aan om dropzones op trottoirs te verbieden, snelheden in zones met een beperkte snelheid te beperken, een degressief quotum voor voertuigen in te stellen en meldingen beter te beheren, in het bijzonder door visueel gehandicapten niet langer te verplichten een foto mee te nemen en telefonische meldingen toe te staan.

2. **A-2023-002-RPH:** Ontwerp voor een interfederale handicapstrategie 2022-2030

De Raad is verheugd over de invoering van de interfederale handicapstrategie en erkent het belang van deze gezamenlijke aanpak. Er wordt echter gewezen op een aantal tekortkomingen en punten die voor verbetering vatbaar zijn.

De Raad waardeert de aanpak, maar betreurt het gebrek aan tijd voor een volledige analyse.

Hij merkt op dat bepaalde thema's zoals onderwijs en justitie ontbreken.

De Raad betreurt het gebrek aan specifieke acties voor het Brussels Gewest en de FGC. Desondanks erkent hij bepaalde vorderingen, zoals de oprichting van een interministeriële conferentie over handicap.

Op een aantal gebieden, zoals toegankelijkheid, gezondheid, werkgelegenheid en mobiliteit, roept de Raad op tot een betere coördinatie tussen de verschillende overheidsniveaus en concrete acties met duidelijke deadlines.

Hij benadrukt de noodzaak van een passende opleiding voor professionals, met name in de medische sector.

De Raad benadrukt dat het belangrijk is de toegankelijkheid en de deelname van personen met een handicap aan alle aspecten van het sociale, culturele en sportieve leven te waarborgen.

Tot slot wordt er opgeroepen tot een betere gegevensverzameling om de behoeften van personen met een handicap beter te begrijpen.

In het algemeen roept de Raad op tot een langetermijnvisie, meer coördinatie tussen de verschillende actoren en het beter rekening houden met de specifieke behoeften van personen met een handicap in alle beleidslijnen van de overheid.

3. A-2023-003-RPH (initiatiefadvies): Overdracht van de bestaande hulpmiddelen en verschillende maatregelen voor de tewerkstelling van personen met een handicap

De hervorming van de werkgelegenheidssteun voor personen met een handicap in Brussel heeft een aantal positieve aspecten. Ten eerste wil ze de vastgestelde ongelijkheden corrigeren door Franstalige en Nederlandstalige Brusselaars dezelfde rechten op toegang tot hulpverlening te garanderen. De hervorming is ook bedoeld om het landschap van bestaande regelingen te vereenvoudigen om ze zichtbaarder en toegankelijker te maken, door ze te analyseren en te verbeteren. De continuïteit van de steun tijdens de overgangsfase is gegarandeerd, met uitstel van de overdracht en budgettaire verbintenissen om de hangende overeenkomsten te garanderen. Daarnaast wordt een sterk werkgelegenheidsbeleid gestimuleerd, inclusief integratie in de gewone werkgelegenheid en bewustmakingsinitiatieven voor werkgevers.

Er zijn echter een aantal punten die aandacht verdienen. Het is essentieel om de Raad bij de voorbereidende werkzaamheden te betrekken om rekening te houden met de specifieke kenmerken van personen met een handicap. De continuïteit van de diensten moet gegarandeerd worden, net als vroegtijdige herkenning van handicaps en multidisciplinaire evaluatie om de toegang tot ondersteuning te vergemakkelijken. Het is ook van cruciaal belang om rekening te houden met de specifieke kenmerken van personen met een handicap en hen de juiste ondersteuning te bieden. Tot slot zijn er een aantal aanbevelingen gedaan, waaronder de oprichting van een orgaan van deskundigen binnen Actiris, de vereenvoudiging van het landschap van

de werkgelegenheidssteun en de aanpassing van de criteria voor het toekennen van steun om beter tegemoet te komen aan de behoeften van personen met een handicap.

4. **A-2023-004-RPH:** Voorontwerp van gezamenlijk decreet en ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de digitale transitie van de instellingen

In dit advies benadrukt de Raad een aantal belangrijke punten met betrekking tot de digitalisering van overheidsdiensten.

Hij waardeert de ambitie van de regering om een identiek voorontwerp voor alle Brusselse instellingen voor te stellen, maar dringt erop aan dat rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van personen met een handicap.

Hij roept op tot het garanderen van digitale toegankelijkheid voor alle soorten handicaps, met niet-gedigitaliseerde ontvangstmechanismen voor personen met een handicap.

De Raad betreurt het gebrek aan controle- en sanctiemiddelen om de digitale toegankelijkheid van overheidsdiensten te garanderen.

Hij vraagt om een duidelijke definitie van inclusieve alternatieven en een kortere termijn voor de implementatie van niet-digitale oplossingen.

De Raad dringt aan op de verplichting tot eerbiediging van de privacy in het kader van de digitalisering van overheidsdiensten, en dringt aan op de mogelijkheid van beroep in geval van niet-naleving van de uitgebrachte adviezen.

Hij is van mening dat de termijn van 60 maanden voor het volledig online beschikbaar maken van bestaande administratieve procedures te lang is en vraagt om deze termijn in te korten.

5. **A-2023-005-RPH:** Voorontwerp van gezamenlijk decreet en ordonnantie tot invoering van het Brussels Wetboek voor gelijkheid, non-discriminatie en de bevordering van diversiteit

De Raad heeft een positief advies uitgebracht over de totstandkoming van dit Wetboek. De Raad benadrukt het belang van transparantie, toegankelijkheid en vereenvoudiging van juridische procedures, en van de bevordering van diversiteit en inclusie in alle beleidsdomeinen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Dit initiatief heeft als doel de huidige uiteenlopende en complexe wetgeving te harmoniseren en tegelijkertijd rekening te houden met universele mensenrechten, in het bijzonder de rechten die zijn vastgelegd in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (2006). De Raad steunt de wens om de bevoegdheden uit te breiden en de Brusselse instellingen te verenigen, maar beveelt duidelijke communicatie en opleiding aan om ervoor te zorgen dat het Wetboek goed wordt begrepen.

De Raad keurt de introductie goed van concepten als intersectionele discriminatie, redelijke aanpassingen en toegang voor assistentiehonden tot openbare plaatsen. Hij benadrukt echter de noodzaak om rekening te houden met linguïstreaming en de toegankelijkheid van websites en mobiele applicaties. De Raad is ook kritisch over

de ondersteunende rol die wordt toegekend aan de toegankelijkheidsbeoordeling en beveelt een strikte controle aan op de toegekende afwijkingen.

- 6. A-2023-006-RPH:** Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging, met het oog op het instellen van meer flexibiliteit voor mantelzorgers en personen met beperkte mobiliteit, van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 januari 2018 betreffende het instellen van een lage-emissiezone

De Raad is ingenomen met de vooruitgang die is geboekt om de toegang tot lage-emissiezones voor personen met een handicap te verbeteren, met name de uitbreiding van de vrijstellingen tot houders van de bijzondere parkeerkaart en de harmonisatie met Vlaanderen.

De Raad is bezorgd over de mogelijke gevolgen voor personen met een handicap en benadrukt het belang van een evenwichtige aanpak die rekening houdt met hun diversiteit en hun specifieke behoeften op het gebied van mobiliteit en gezondheid.

Hij roept op tot maatregelen om de toegang tot mobiliteitsdiensten te vergemakkelijken, vrijstellingen voor begeleiders uit te breiden en administratieve procedures te vereenvoudigen.

De Raad dringt ook aan op ongehinderde toegang tot gezondheidszorg, met een voorstel voor incidentele vrijstellingen voor reizen naar ziekenhuizen gelegen in LEZ-zones.

Tot slot benadrukt hij het belang van duidelijke informatie die toegankelijk is voor iedereen, evenals de standaardisatie van de afwijkingscriteria en de automatisering van procedures tussen de verschillende LEZ's.

- 7. A-2023-007-RPH:** Voorontwerp van de ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 4 september 2008 ter bevordering van de diversiteit en ter bestrijding van discriminatie in het Brussels gewestelijk openbaar ambt

In dit advies stelt de Raad een reeks maatregelen voor om volledige inclusie en diversiteit te bevorderen, met name voor personen met een handicap. Hij is van mening dat het voorontwerp van ordonnantie inzake gelijke kansen en diversiteit een belangrijke stap voorwaarts betekent, met name door diversiteitsplannen in de wetgeving op te nemen en gerichte acties voor werknemers te bevorderen.

De Raad benadrukt dat het belangrijk is om deze plannen verplicht te maken voor alle gewestelijke overheidsinstanties en stelt concrete maatregelen voor om echte gelijke kansen te garanderen, zoals de invoering van specifieke acties en de strenge opvolging van instanties die zich niet aan de regels houden.

De Raad benadrukt ook de noodzaak om meer rekening te houden met personen met een handicap, zowel in het diversiteitsbeleid als bij het creëren van een inclusieve omgeving, door het aanbieden van opleidingen en aanwervingspremies, en door het bevorderen van toegang tot informatie en redelijke aanpassingen.

Tot slot beveelt de Raad aan om deze voorstellen op te nemen in het voorontwerp van ordonnantie om het engagement voor inclusie en diversiteit te versterken en zo de volledige deelname van elk individu aan het professionele en sociale leven te garanderen.

- 8. A-2023-008-RPH:** Voorontwerp van gezamenlijk decreet en ordonnantie houdende het Brussels Wetboek voor governance en gegevensbeheer

De Raad benadrukt zijn wens om door de Regering geraadpleegd te worden over alle projecten die een impact hebben op personen met een handicap. In het geval van het Brussels Wetboek voor governance en gegevensbeheer is de Raad echter van mening dat zijn bijdrage beperkt is, aangezien de ontwerp tekst die voor advies aan hem is voorgelegd minder rechtstreeks betrekking heeft op personen met een handicap.

De Raad benadrukt het belang van een vlotte en veilige communicatie van gegevens tussen overheidsinstanties om een doeltreffende coördinatie van diensten voor personen met een handicap te garanderen. Hij benadrukt de noodzaak om bepaalde administratieve procedures te automatiseren om het dagelijks leven voor personen met een handicap gemakkelijker te maken.

Met betrekking tot digitale inclusie benadrukt de Raad de noodzaak van een solide beschermingskader om de veiligheid en vertrouwelijkheid te garanderen van de informatie van personen met een handicap, die vaak kwetsbaarder zijn voor de risico's van ongeoorloofde bekendmaking van hun persoonsgegevens.

Kortom, de Raad steunt de oprichting van een duidelijk kader voor het beheer van digitale gegevens binnen de Brusselse gewestelijke overheidsorganen. Hij is ervan overtuigd dat dit kader het vertrouwen van individuen zal versterken door ervoor te zorgen dat persoonlijke gegevens met respect worden behandeld, waardoor inclusie en ontplooiing in de Brusselse samenleving worden bevorderd.

9. A-2023-009-RPH: Voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de kaderordonnantie van 25 april 2019 met het oog op een beleid voor de bevordering van diversiteit en de bestrijding van discriminatie bij de Brusselse plaatselijke ambtenarij

De Raad benadrukt het belang van diversiteit binnen de Brusselse plaatselijke ambtenarij en bevordert de volledige inclusie van iedereen, met name van personen met een handicap. Hij benadrukt de noodzaak van kwalitatief hoogstaande diversiteitsplannen, die aanwerving, opleiding en ontwikkeling van vaardigheden omvatten. Het voorontwerp van ordonnantie wordt verwelkomd als een belangrijke eerste stap in de richting van gelijke kansen, maar de doeltreffendheid ervan zal afhangen van de manier waarop ze in elke gemeente wordt uitgevoerd.

Wat subsidies betreft, steunt de Raad de voorgestelde wijziging om rekening te houden met de specifieke realiteit van elke gemeente en om te voorkomen dat personen met een handicap worden uitgesloten.

Hij biedt zich vrijwillig aan om een actieve rol te spelen in het promoten van goede praktijken in de integratie van handicaps en stelt concrete maatregelen voor om de effectiviteit van diversiteitsplannen te verbeteren.

Concluderend verwelkomt de Raad het voorontwerp om een diversiteitsbeleid binnen de Brusselse plaatselijke ambtenarij te bevorderen, waarbij het belang van de vertegenwoordiging en dienstverlening aan personen met een handicap wordt benadrukt. Hij moedigt de volledige inclusie van alle individuen aan en spreekt de wens uit op de hoogte te worden gehouden van de voortgang van dit voorontwerp en van toekomstige acties om gevolg te geven aan zijn advies.

Er zij op gewezen dat de Raad op 8 december 2023 ook door de regering om advies werd gevraagd over het ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot invoering van werkgelegenheidssteun voor de aanwerving van een werkzoekende met een handicap. Indien de Raad zijn advies tegen december 2023 heeft uitgewerkt, zal het in 2024 worden afgerond en naar de regering worden gestuurd.

8.2 Voorbereiding van het advies einde legislatuur van de Raad

In overeenstemming met de *ordonnantie van 8 december 2016 betreffende de integratie van de handicapdimensie in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest* (artikel 3: *Strategische doelstellingen en rapportering door de Regering*):

- “§ 1. De regering ziet toe op de naleving van het Verdrag vanuit het oogpunt van handistreaming.
- § 2. De regering stelt aan het begin van de legislatuur, bij de regeerverklaring, de **strategische doelstellingen inzake handistreaming met betrekking tot alle beleidslijnen voor die ze wenst te verwezenlijken tijdens die legislatuur, alsook de middelen die ze daartoe wenst in te zetten.**
- § 3. De regering bezorgt aan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement een tussentijds verslag en een verslag aan het einde van de legislatuur dat is opgebouwd rond de gewestelijke bevoegdheden en dat ten minste de volgende elementen bevat:
- 1° de acties die werden ondernomen in het kader van de uitvoering van de strategische doelstellingen
 - 2° toepassing van handistreaming in de gunningsprocedures voor overheidsopdrachten en de toekenning van subsidies alsook in de planningsinstrumenten
 - 3° de analyse van statistische gegevens om de formulering en uitvoering van beleidsmaatregelen ter uitvoering van het Verdrag mogelijk te maken
- § 4. Het tussentijds verslag beschrijft de ondervonden moeilijkheden en de voorgestelde oplossingen.
- Het verslag wordt aan het Parlement bezorgd binnen een termijn van 60 dagen volgend op de neerlegging van het derde ontwerp van de algemene uitgavenbegroting van de lopende legislatuur.
- § 5. Het verslag van het einde van de legislatuur vergelijkt de situatie aan het begin van de legislatuur met die van het einde van de legislatuur. Het verslag wordt aan het Parlement bezorgd binnen een termijn van 60 dagen volgend op de neerlegging van het vijfde ontwerp van de algemene uitgavenbegroting.”

Krachtens het besluit van 23 november 2017 (artikel 2) speelt de Raad een belangrijke rol in de evaluatie, de opvolging en de resultaten met betrekking tot de strategische doelstellingen die aan het begin van de legislatuur door de regering werden vastgelegd met betrekking tot handistreaming:

“§ De Raad wordt gevraagd advies te geven bij het begin van de legislatuur, tussentijds en op het einde van de legislatuur betreffende de strategische doelstellingen van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en hun resultaten.”

In de zomer van 2023 begon de Raad aan een methodische benadering om de resultaten van de legislatuur 2019-2024 met betrekking tot handistreaming te beoordelen. De Raad heeft tien hoorzittingen met ministers en staatssecretarissen gehouden tussen oktober en december 2023. Deze hoorzittingen gaven de leden van de Raad de gelegenheid om de situatie te beoordelen en het gewestelijk beleid inzake handistreaming te bespreken met de beleidsmakers.

Op basis van de bijdragen die tijdens deze hoorzittingen zijn ontvangen, heeft de Raad een advies einde legislatuur opgesteld dat in de 1^e helft van 2024 gepubliceerd zal worden. In dit belangrijke advies zal de balans worden opgemaakt van de verwezenlijkingen en acties die de Brusselse Hoofdstedelijke Regering effectief heeft ondernomen. Het zal ook een reeks aanbevelingen formuleren voor de volgende regering 2024-2029, om ervoor te zorgen dat handistreaming effectief wordt geïmplementeerd in het Brussels Gewest en dat het inclusieve beleid verder wordt versterkt.

8.3 De politieke interpellaties van de Raad in 2023

In 2023 gebruikte de Raad verschillende middelen om de overheden bewust te maken van de problematiek van handistreaming en om het gewestelijk beleid te beïnvloeden met het oog op een meer inclusieve samenleving voor personen met een handicap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Naast de officiële en openbare adviezen van de Raad heeft de Raad in 2023 ook rechtstreeks stappen ondernomen bij de politieke en bestuurlijke autoriteiten over belangrijke kwesties:

8.3.1 Hervorming van dienstencheques

In februari 2023 schreef de Raad een brief aan de Minister van Werk en het Lid van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) bevoegd voor Gezondheid en Sociale Actie, waarin hij aangaf het grondig oneens te zijn met de hervorming van de dienstencheques, die het quotum voor personen met een handicap beperkt tot 1000 dienstencheques per jaar, in plaats van 2000. Dit besluit, genomen zonder overleg met de sector, zal schadelijke gevolgen hebben voor het recht op zelfstandig wonen van gehandicapten en hun gezinnen, met name doordat het extra kosten met zich meebrengt zonder dat financiële compensatie of een alternatief wordt geboden. De Raad benadrukte dat het belangrijk is het quotum van 2000 dienstencheques te behouden om de toegang tot essentiële diensten zoals huishoudelijke bijstand, hulp de boodschappen en aangepast vervoer te garanderen. Hij vroeg de ministers dit besluit te herzien om te garanderen dat het recht op autonomie van gehandicapten en hun familie wordt gerespecteerd, en betreunde het gebrek aan voorafgaand overleg met gebruikers van dienstencheques en adviesorganen.

Hoewel er in 2023 verschillende herinneringsbrieven naar de betrokken ministers zijn gestuurd, heeft de Raad nog geen antwoord ontvangen, wat hij betreurt.

8.3.2 De overdracht van werkgelegenheidssteun die toegankelijk is voor personen met een handicap

In een brief aan Actiris van april 2023 heeft de Raad gevraagd om deel te nemen aan de interne werkzaamheden ter voorbereiding van de overdracht van de werkgelegenheidssteun van de FGC naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hij benadrukte het belang van het

delen van zijn expertise om te anticiperen op veranderingen en regelingen aan te passen, in lijn met de verbintenissen van de gewestelijke autoriteiten in 2022. De Raad bood aan zijn praktische ervaring in te brengen om goede praktijken vast te stellen en de aandacht te vestigen op eventuele moeilijkheden, teneinde een inclusieve en effectieve hervorming te waarborgen.

In juli 2023 is een herinneringsbrief verstuurd, maar tot op heden is er geen actie ondernomen.

8.3.3 De lage-emissiezone (Low Emission Zone - LEZ)

In een brief gericht aan de minister van Leefmilieu in juli 2023 sprak de Raad zijn verbazing uit dat hij niet was geraadpleegd om een advies uit te brengen over de invoering van nieuwe afwijkingen van de LEZ voor personen met een handicap, een belangrijke kwestie waarin hij specifieke expertise heeft op het gebied van handistreaming. De Raad herhaalde en benadrukte het belang van zijn opdracht, namelijk adviezen en aanbevelingen formuleren over de integratie van personen met een handicap in Brussel, en is van mening dat zijn betrokkenheid essentieel is om doeltreffende maatregelen te garanderen die aangepast zijn aan de reële behoeften van de betrokken bevolking. Het benadrukte de moeilijkheden die personen met een handicap ondervinden om zich in Brussel te verplaatsen, evenals de negatieve gevolgen voor hun onafhankelijkheid en deelname aan het dagelijkse leven van de stad. De Raad heeft de minister dan ook gevraagd betrokken te worden bij de besprekingen over dit project en heeft toegang gevraagd tot alle nodige documenten om zo snel mogelijk een advies te kunnen uitbrengen. Dankzij dit verzoek kon de Raad een advies uitbrengen (A-2023-006-RPH: *advies betreffende het ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging, met het oog op het instellen van meer flexibiliteit voor mantelzorgers en personen met beperkte mobiliteit, van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 januari 2018 betreffende het instellen van een lage-emissiezone*).

8.4 Het Colloquium van de Raad in 2023

Op 28 november 2023 heeft de Raad een **Colloquium** georganiseerd, in de gebouwen van het Brussels Parlement, **betreffende de uitdagingen van de toegang tot werk voor personen met een handicap**, dat werd bijgewoond door deskundigen met allerhande achtergronden. Bij deze gelegenheid werden de cruciale uitdagingen waarmee personen met een handicap geconfronteerd worden op de voorgrond geplaatst en heeft de Raad 10 aanbevelingen geformuleerd om de beroepsinsluiting te verbeteren.

Het evenement trok een gevarieerd publiek van 120 deelnemers, waaruit de waarde van het initiatief van de Raad over dit thema bleek.

Het programma voor het Colloquium van de Raad op 28 november 2023 is bijgevoegd en een korte video van het evenement is beschikbaar op de volgende link: [video](#).

De 10 aanbevelingen van de Raad:

1. Vaardigheden nauw aan het hart:

De vaardigheden van personen met een handicap erkennen.

2. Reële inschakeling:

Duidelijke informatie, passende opleiding en persoonlijke begeleiding bieden om inschakeling te bevorderen.

3. Naar een inclusieve toekomst:

Een werkomgeving zonder fysieke en sociale barrières creëren.

4. Opleidingen op maat:

Opleidingsprogramma's aanbieden die toegankelijk zijn en aangepast aan veelbelovende beroepen.

5. Diversiteit, een bron van investering:

Tewerkstelling van personen met een handicap als een strategische en maatschappelijke investering beschouwen.

6. Actoren op het terrein ondersteunen:

Meer financiële steun voor verenigingen die zich inzetten voor tewerkstelling van personen met een handicap.

7. Inclusieve aanpak:

Zorgen voor een gelijke toegang tot professionele kansen.

8. Synergieën tot stand brengen:

Banden tussen actoren op het terrein bevorderen.

9. Gegevens verzamelen:

Zorgen voor een kwaliteitsvolle rapportage van de ingevoerde maatregelen.

10. Een participatief handistreamingbeleid:

Personen met een handicap bij de uitwerking van het beleid betrekken.

Om het succes van deze aanbevelingen te garanderen, is het noodzakelijk om de nationale, Europese en internationale regelgeving inzake de rechten van personen met een handicap na te leven en zo een eerlijke, inclusieve werkomgeving te garanderen die diversiteit respecteert en een langetermijnvisie heeft op de behoeften van deze groep.

Hier zijn een paar inspirerende boodschappen die de Raad wilde overbrengen tijdens het Colloquium:

“Duurzame tewerkstelling voor personen met een handicap is een fundamenteel recht dat aan alle betrokkenen moet worden toegekend. Dit is niet alleen een kans, maar ook een sociale verplichting om een echt inclusieve en welvarende samenleving te creëren”

“Door de deuren van de arbeidsmarkt te openen voor personen met een handicap, creëren we een win-winsamenleving waarin diversiteit onze kracht is”

“Toegang tot duurzame werkgelegenheid voor personen met een handicap is een kans die zowel hun leven als de maatschappij verrijkt en bouwt aan een inclusieve toekomst voor iedereen”

“Als we investeren in de werkgelegenheid van personen met een handicap, investeren we in een toekomst waarin inclusie onze grootste collectieve prestatie is”

“Personen met een handicap gelijke toegang geven tot duurzame werkgelegenheid is een win-winkeuze, want het geeft vorm aan een rijkere, meer ondersteunende en meer inclusieve samenleving voor iedereen”

Feedback van de Raad: uitdagingen en technische oplossingen

De organisatie van dit evenement vormde een grote uitdaging om de toegankelijkheid voor iedereen te garanderen, inclusief personen met een handicap. De belangrijkste uitdagingen waren fysieke toegankelijkheid voor mensen met beperkte mobiliteit, maar ook voor mensen die voorzieningen nodig hebben zoals brailleborden en aangepaste begeleiding. De Raad heeft er ook voor gezorgd dat er ondertitels en gebarentolken beschikbaar waren voor slechthorenden.

Ondanks zijn inspanningen was hij echter niet in staat om een gebarentaaltolk in het Nederlands te leveren, waaruit blijkt hoe moeilijk het is om deze professionals te vinden. De Raad ondervond ook enorme moeilijkheden bij het vinden van een Franse gebarentaaltolk.

Deze ervaring benadrukt de obstakels voor het organiseren van inclusieve evenementen, ondanks de vastberadenheid van de Raad om dit te doen. Het is essentieel om te blijven zoeken naar innovatieve oplossingen om volledige toegankelijkheid voor iedereen te garanderen.

De Raad betreurt de toegankelijkheidsproblemen die zich tijdens het evenement in het Parlement hebben voorgedaan, met name in de vergaderzaal, voor personen met verminderde mobiliteit. Het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een plaats bij uitstek voor de uitoefening van democratie, moet toegankelijkheid voor iedereen garanderen. Fysieke barrières mogen er niet toe leiden dat personen met een handicap, in het bijzonder mensen met beperkte mobiliteit, worden verhinderd om debatten te volgen of eraan deel te nemen die cruciaal zijn voor onze samenleving.

De Raad richtte zich formeel tot de Voorzitter van het Brussels Parlement, waarin hij de bezorgdheid van de Raad krachtig uitsprak en opriep tot concrete actie om de vergaderzaal en andere delen van het Parlement volledig toegankelijk te maken voor iedereen. Deze acties kunnen de installatie van toegangshellingen, vertalingen in gebarentaal en audiobeschrijvingsystemen omvatten, evenals toegankelijkheidsstrainingen voor parlementair personeel. Het is van vitaal belang dat elke burger actief kan deelnemen aan het democratische leven en er moeten dringend maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat niemand wordt uitgesloten vanwege zijn of haar handicap. Door snel te handelen zou het Parlement laten zien dat het de waarden van inclusie en democratie hoog in het vaandel draagt.

Begroting en Bestuur

Begroting van de Raad in 2023

Op voorstel van de Minister voor Gelijke Kansen kent de Brusselse Regering Brupartners een jaarlijkse subsidie toe voor de werking van de adviesraden die onder de gewestelijke bevoegdheid voor Gelijke Kansen vallen, namelijk in 2023:

- ▶ De Raad voor Personen met een Handicap (RPH)
- ▶ Raad voor Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen (RGVM)

De subsidie voor 2023 van € 298.000 voor de 2 Raden financierde de personeelskosten van het Secretariaat van de 2 Raden (2 VTE - 60% van de begroting), de algemene werkingskosten van de 2 Raden (huur, belastingen, lasten, externe vertaaldiensten, etc.) en specifieke projecten die door elke Raad worden ondersteund (binnen een specifiek budget van € 30.000 per Raad) (Colloquium, enz.).

Aanwezigheden bij vergaderingen en presentiegelden toegekend aan leden van de Raad in 2023

De leden van de Raad ontvangen € 50 presentiegeld per bijgewoonde vergadering.

In 2023 bedroeg het budget voor het presentiegeld € 2.900 (voor de periode van januari tot september 2023)⁷.

Leden die vergaderingen hebben bijgewoond	Aantal bijgewoonde vergaderingen	Aantal vergaderingen met presentiegeld	Bedrag Jaarlijks presentiegeld
AGONI	3	3	150
DUPONT	1	1	0
HERMAN	15	15	750
HOUMEY	4	4	200
MAGIS	5	5	250
MARTIN	1	1	50
VAN DER BELEN	12	12	600
VANDECANDELAERE	11	11	0
DABEUX	3	0	0
DEDOBELEER	6	0	0
ANGELO M	7	7	350
ANGELO C	5	5	250
BAKKER	1	0	0
SANDEN	4	0	0
HADAD	6	6	300
HEURKMANS	2	0	0
Algemeen totaal	86	70	2.900

⁷ Het 4^e kwartaal van 2023 komt ten laste van het budget voor 2024.

Conclusie

De Raad heeft zich gedurende heel 2023 laten leiden door de fundamentele principes van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap, het World Report on Disability van de WHO en de ordonnantie Handistreaming. Deze principes garanderen non-discriminatie, inclusie, toegankelijkheid voor iedereen en de deelname van iedereen, gesymboliseerd door de slogan "Niets voor ons zonder ons". De Raad besteedt bijzondere aandacht aan het geven van aanbevelingen om de inclusie van personen met een handicap te versterken, rekening houdend met alle soorten handicaps, inclusief meervoudige handicaps.

Over elk nieuw beleid of wetgevende tekst moet systematisch overleg worden gevoerd met belanghebbenden die bekend zijn met de behoeften van personen met een handicap, zoals de leden die in deze Raad zijn benoemd. Het jaar 2023 markeerde een periode van transformatie voor de Raad voor Personen met een Handicap, en illustreerde zijn groeiende engagement en invloed in het promoten van inclusie en handistreaming binnen de gewestelijke beleidslijnen in Brussel. Dankzij de actieve bijdrage van de voorzitter, de leden en het administratieve team van Brupartners dat het secretariaat van de Raad verzorgt, is de Raad efficiënter en professioneler geworden in het uitvoeren van zijn essentiële taken.

In 2023 heeft de Raad negen adviezen opgesteld, waaruit blijkt dat de Raad een essentiële rol speelt bij het uitbrengen van aanbevelingen om overheidsbeslissingen te sturen en te verbeteren. Deze adviezen hebben het mogelijk gemaakt om concrete aanpassingen voor te stellen in wet- en regelgeving, zodat er beter rekening wordt gehouden met de behoeften van personen met een handicap. Tien hoorzittingen met ministers en staatssecretarissen hebben de Raad in staat gesteld waardevolle bijdragen te verzamelen en een advies op te stellen dat in de eerste helft van 2024 zal worden gepubliceerd. Het Colloquium op 28 november 2023 over de uitdagingen van toegang tot werkgelegenheid voor personen met een handicap werd bijgewoond door 120 deelnemers en leidde tot ambitieuze aanbevelingen.

De Raad dankt de regering voor de ter beschikking gestelde middelen, de zorgvuldige raadpleging en de verwerking van zijn aanbevelingen in de wetgeving. Dankzij de expertise van zijn leden heeft hij een beter begrip ontwikkeld van de behoeften en ervaringen van personen met een handicap. De Raad uitte echter zijn teleurstelling over het feit dat hij niet voldoende was geraadpleegd over cruciale kwesties zoals de overdracht van de werkgelegenheidssteun van

de FGC naar Actiris, de ordonnantie van 22 februari 2024 betreffende de financiering van persoonlijke hulpverlening en gezondheidsinfrastructuren, en de vermindering van dienstencheques. Deze projecten, die een grote invloed hebben op de integratie van personen met een handicap, vereisen bijzondere aandacht. De Raad is zich ervan bewust dat er nog een lange weg te gaan is en weet dat hij moet blijven werken aan bewustwording om een mentaliteitsverandering teweeg te brengen en meer inclusieve zorg te bevorderen, zodat personen met een handicap hun eigen leven in handen kunnen nemen.

De Raad hoopt dat de volgende Gewestelijke Beleidsverklaring ambitieus zal zijn ten gunste van handistreaming, met doelstellingen die de komende 5 jaar aan de hand van indicatoren worden gecontroleerd. Hij herhaalt zijn wens om geraadpleegd te worden over grote projecten zoals de hervorming van de werkgelegenheidssteun, mobiliteit, huisvesting en nieuwe technologieën. De Raad benadrukt de noodzaak van financiële, menselijke en technische steun om toegankelijkheid en inclusie te bevorderen. Hij hoopt dat de herfinanciering van hulpmiddelen die toegankelijkheid en inclusie garanderen (bv. PAB, mantelzorgers, ADL) een belangrijke prioriteit is voor de legislatuur 2024-2029.

De Raad is vastbesloten om zijn inspanningen voort te zetten om handistreaming te versterken en bij te dragen aan een eerlijkere en meer inclusieve samenleving. Zijn slogan, "**Handistreaming partout et surtout, overal en vooral!**" klinkt als een oproep tot voortdurende actie en samenwerking tussen alle spelers die betrokken zijn bij het bouwen aan een inclusieve toekomst voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

